

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل زمان روایی در رمان «مدار صفر درجه» براساس نظریه ژنت

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 24، شماره 86 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

صفیه توکلی مقدم - استادیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

فاطمه کوپا - استاد، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

مصطفی گرجی - استاد، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مولفه‌های بنیادی روایت، زمان است که خط سیر روایت براساس آن به پیش می‌رود. ژنت از جمله نظریه‌پردازانی است که با تاکید بر اهمیت زمان -در چارچوب عناصر زمانی- روایت را بررسی می‌کند. از آنجا که با توجه به تجسم زمان در روایت (برحسب مفاهیم نظم، تداوم و بسامد) می‌توان به چگونگی ساختار زمان و اهمیت آن در روایت‌های داستانی پی برد، برآن شدیم تا با بررسی رمان مدار صفر درجه اثر احمد محمود به این هدف دست یابیم. شیوه این پژوهش تحلیلی- استنباطی است و اساس تحقیق بر مبنای مولفه‌های الگوی روایت‌شناسی ژنت بنا نهاده شده است. این جستار، ضمن تحلیلی توصیفی از زمان در «مدار صفر درجه» که از کانون دید دانای کل محدود روایت می‌شود به این نتیجه می‌رسد که در فصول یکم تا چهارم رمان، نمونه‌هایی از زمان‌پیریشی از نوع بازگشت زمانی و پیشواز زمانی مشاهده می‌شود که هر یک در نوع خود کارکردهای متفاوت دارد. تداوم داستان در این رمان به طور تقریبی هفت سال است و با توجه به شتاب معیار، داستان در پاره‌های موارد ضرباهنگی تند و گاه کند را نشان می‌دهد. گفتوگوها حجم وسیعی از متن را به خود اختصاص داده‌اند و نویسنده با حذف بسیاری از زمانهای تقویمی و حوادث با ذکر صحنه‌های نمایشی، وقایع مهم را به تصویر می‌کشد. کارکرد انواع بسامد نیز در این رمان جریان دارد.

کلمات کلیدی:

مدار صفر درجه، احمد محمود، روایت، زمان، ژنت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1185088>

